

MURODTEPA MAYDONIDA O'TKAZILGAN SINOV ISHLARINING NATIJALARI.

Rabbimov Jaxongir Shodmonkulovich¹

¹QarMII "Foydali qazilmalar geologiyasi va razvedkasi" kafedrasida assistent-o'qituvchisi

Telefon: +998990640638

Komilov Botir Asqar o'g'li²

²QarMII "Foydali qazilmalar geologiyasi va razvedkasi" kafedrasida assistent-o'qituvchisi

Telefon: +998994452026

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7053971>

ARTICLE INFO

Received: 01st September 2022

Accepted: 03rd September 2022

Online: 06th September 2022

KEY WORDS

OPK, IPG, aerizatsiya, perforatsiya, texnik suv, sement ko'prigi, ZPKO-89.

Murodtepa maydoni ma'muriy jihatdan O'zbekiston Respublikasi Buxoro viloyati Qorako'l tumanida joylashgan.

Tuzilma teknonik jihatdan Chardjouy ko'tarilmasi, shimoliy-g'arbiy qismida Qandim ko'tarilmasi bilan janubdan Atamurod koni oralig'ida joylashgan. Yaqin shaharlardan Olot shahri va Qorako'l temiryo'l stansiyasi bo'lib, maydondan shimoliy-sharqda 110 km uzoqlikda joylashgan.

Murodtepa tuzilmasi avvalgi yillarda seysmorazvedka УЧН-2Д ishlari ma'lumotlarini tahlil qilishda 2015 yilda aniqlangan.(Egamov V.S., AO «Uzbekgeofizika», filial «BGE»).

Murodtepa tuzilmasi ikkita gorizont bo'yicha: yuqori karbonat yura T₆(J_{3,0}+km) davri yotqiziqlari va yuqori terrigen yura T₇(J₁₊₂) davri yotqiziqlari bo'yicha izlov burg'ilashga tayyorlangan.

O'rganilayotgan maydon pasttepallikli keng rivojlangan qumtepalliklardan iborat.

ABSTRACT

Murodtepa maydoni Buxoro-Xiva neftgazli viloyati (BXNGV) O'zbekistonda neft va gaz zaxiralarini oshirishning asosiy manbalari hisoblanadi. O'rganilayotgan izlov qudug'ini yakunlovchi bosqichlaridan biri mahsuldor yotqiziqlarni sinashdir. Burg'ilash jarayonida obyektning sinash har bir izlov qudug'ida kollektorning mahsuldor jinslariga qarshi OPK va IPG yordamida olib boriladi.

Mahalliy relyefning mutloq qiymati +170-180m oralig'ida o'zgarib turadi. Yer usti suv manbalari bevosita mavjud emas.

Murodtepa maydonidan Janubiy-G'arbda Turkmaniston respublikasining davlat chegarasi o'tadi. Janubiy -G'arbg qarab 30-50 km uzoqlikda esa Amudaryo daryosi o'tadi. Burg'ulash ishlarida ishlatiladigan texnik suv uchun chuqurligi 200-250 metrli suv quduqlari bor.

Hududning iqlimi keskin kontinental bo'lib. Yoz fasli juda issiq va qish fasli sovuq, kam qorli. Yozda harorat 50°C ga yetadi, qishda -20°C gacha bo'ladi. Ba'zida qumli bo'ronni qo'zg'atuvchi tezligi 20-22 m/sek yetadigan kuchli shamol bo'lib turadi.

Yog'ingarchilik miqdori yiliga (125-130 mm/yil) ga yetadi. Yog'ingarchilik, asosan, qish-bahor davriga to'g'ri keladi.

Maydongacha keladigan yo'llar anchagina sifatsiz tuproq yo'llardan tashkil topgan bo'lib, avtomobillar harakatlanishi uchun

yil davomida ancha qiyinchiliklar tug'diradi.

Aholi punktidan burg'ilash jihozlarining yuk mashinalarida yoki maxsus

mashinalarda quyidagi uzoqliklardan keltiriladi.

1-jadval.

Punktдан	Murodtepa maydonigacha bo'lgan masofa, m		
	Jami	Shundan	
		Asfaltli	Gruntli
Olot shaxri("Olot NGQE" bazasi)	96	42	54
Buxoro shahri("Amirabod PGI"bazasi)	137	78	59
Qorakul temir yo'l bekati	110	40	70

Murodtepa №1

1-ob'ekt. XVII gorizont 2777-2772 metr oralig'ida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan gaz oqimi olindi. Gazni chiqish miqdori: Ø5mm shayba orqali $P_{tr}=6$ atm $P_{ztr}=9$ atm $Q_{gaz}=5,0$ ming.M³/sutkani tashkil qildi. Keyingi ob'ektни sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

2-ob'ekt. XIX gorizont 2795-2790 metr oralig'ida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan gaz oqimi olindi. Gazni chiqish miqdori: Ø14mm shayba orqali $P_{tr}=31$ atm $P_{ztr}=46$ atm $Q_{gaz}=102,0$ ming.M³/sutkani tashkil qildi. Quduqqa 2790-2754 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2755 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

3-ob'ekt. XVII gorizont 2752-2748 m, 2744-2740 m, 2730-2725m oraliqlarida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda neft va gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi bir necha marta o'lchanganda 1540 metrni tashkil qildi.

Quduqdan suyuqlik sathi va tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01$ g/sm³ bo'lgan texnik suv olindi. Neft va gaz belgilari kuzatilmadi. Keyingi ob'ektни sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

4-ob'ekt. XVIII pr gorizont 2696-26788m, 2674-2669m oraliqlarida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06$ g/sm³ bo'lgan qatlam suvi olindi. Suvni chiqish miqdori: $N_d=1463$ m $Q_c=2,688$ m³/sutkani tashkil qildi. Gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqqa 2400-2300 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2315 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

5-ob'ekt. XV-3 gorizont 2241-2235 m oralig'ida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan ulchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi (0,3m fakil) olindi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlilib teskari yuvish orqali, quduqdagi tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,07$ g/sm³ bo'lgan qatlam suvi namunasi olindi. Suvni chiqish miqdori: $N_d=977$ metrda $Q_{suv}=2,304$ m³/sutkani tashkil qildi. Quduqqa 2235-2200 metr oraliqlariga sement ko'prigi

o'ratildi. Sement ko'prigining shipi 2203 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

6-ob'ekt. XV-2 gorizont 2197-2192 m oralig'ida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan quvur ichi orqali ulchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi (0,3m fakel) olindi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib yuvilganda, quduqdagi tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,05 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi namunasi olindi. Quduqqa 2190-2149 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'ratildi. Sement ko'prigining shipi 2154 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

7-ob'ekt. XV-1 gorizont 2145-2136 m oralig'ida ZPKO-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan solishtirma og'irligi $Y_c=1,05 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi namunasi olindi. Suvni chiqish miqdori: $N_d=1162,5$ metrda $Q_{cyB}=1,728 \text{ m}^3/\text{sutkani}$ tashkil qildi. Gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqqa 2100-2000 metr oralig'iga konservatsion sement ko'prigi o'ratilishi bilan sinov ishlari nihoyasiga yetkazildi.

Murodtepa №2

1-ob'ekt. XIX gorizont 2863-2856 metr oralig'ida RDX-73 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathini bir necha marta o'lchanganda 1972 metrni tashkil qildi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik sathi va tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'ratilmasdan o'tildi.

2-ob'ekt. XIX gorizont 2782-2768 metr oralig'ida NMX-54 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik sathi va tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqda qatlamdan keluvchi suv yo'lini yopish maqsadida 2798-2780 metr oralig'iga sement ko'prigi o'ratildi. Sement ko'prigining shipi 2780 metr chuqurlikda NK quvurlarini tushirish orqali aniqlandi va 2775-2768 metr oralig'i NMX-54 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathini bir necha marta o'lchanganda 2153 metrni tashkil qildi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik sathi va tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'ratilmasdan o'tildi.

3-ob'ekt. XVIII gorizont 2738-2734 m, 2728-2721 m, 2708-2704m oraliqlarida NMX-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,12 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2735-2694 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'ratildi. Sement ko'prigining shipi 2695 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

4-ob'ekt. XVII gorizont 2460-2456m oralig'ini NMX-54 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga

gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2452-2403 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2406 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

5-ob'ekt. XV-2 gorizont 2190-2186m oralig'ini NMX-54 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan to'ldirilib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2180-2154 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2158 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

6-ob'ekt. XV-1 gorizont 2149-2139m oralig'ini NMX-54 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 16 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2140-2090 metr oraliqlariga likvidatsion sement ko'prigi o'rnatildi, sement ko'prigining shipi 2092 metrni tashkil qildi va sinov ishlari nihoyasiga yetkazildi.

Murodtepa №3

1-ob'ekt. XIX gorizont 2878-2875 metr oralig'ida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqni texnik suv bilan tuldirlib teskari yuvish orqali, quduqdagi suyuqlik sathi va tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,05 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2875-

2862 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2863 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

2-ob'ekt. XIX gorizont 2853-2849 metr oralig'ida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,10 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan suyuqlik namuna uchun olindi. Qatlamdan keluvchi suyuqlikni chiqish miqdori $H_d=1493$ metrda $Q_{\text{suyuq}}=9,576 \text{ m}^3/\text{sutkani}$ tashkil qildi. Quduqqa 2849-2833 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2835 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

3-ob'ekt. XIX gorizont 2824-2817 metr oralig'ida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,13 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan suyuqlik namuna uchun olindi. Qatlamdan keluvchi suyuqlikni chiqish miqdori $H_d=1371,5$ metrda $Q_{\text{cyuok}}=16,254 \text{ m}^3/\text{sutkani}$ tashkil qildi. Quduqqa 2825-2805 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2805 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

4-ob'ekt. XIX gorizont 2797-2794 m, 2792-2787 metr oraliqlarida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi bir necha marta ulchanganda 1766 metrni tashkil kildi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Quduqda texnik suv bilan qatlam qabul qiluvchanligi sinab ko'rildi. Qatlam

R=220 atm bosim ostida texnik suvni qabul qilmadi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

5-ob'ekt. XVIII gorizont 2778-2773 m, 2769-2766 metr oraliqlarida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,07 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan suyuqlik namuna uchun suv olindi. Qatlamdan keluvchi suyuqlikni chiqish miqdori $H_d=1330,5$ metrda $Q_{\text{suyuk}}=8,316 \text{ m}^3/\text{sutkani}$ tashkil qildi. Quduqqa 2764-2717 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2719 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

6-ob'ekt. XVIII gorizont 2704-2702 m, 2701-2698, 2684-2680 metr oraliqlarida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1514 metrni tashkil kildi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

7-ob'ekt. XVIII gorizont 2658-2655 m, 2566-2562, 2557-2554 metr oraliqlarida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1174 metrni tashkil kildi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

8-ob'ekt. XVII gorizont 2540-2538 m, 2523-2518, 2505-2502 metr oraliqlarida PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali

perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1518 metrni tashkil kildi. Quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

9-ob'ekt. XV-1 gorizont 2152-2147 metr oralig'ini PP-26 SPG-89 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan kuchsiz gaz oqimi solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan suyuqlik bilan olindi. Gazni chiqish miqdori: $\varnothing 6\text{mm}$ shayba orqali $P_{tr}=9 \text{ atm}$ $P_{ztr}=23 \text{ atm}$ $Q_r=5,22$ ming. $\text{m}^3/\text{sutkani}$ tashkil qildi. Quduqqa 2150-2100 metr oraliqlariga likvidatsion sement ko'prigi o'rnatildi, sement ko'prigining shipi 2102 metrni tashkil qildi va sinov ishlari nihoyasiga yetkazildi.

Murodtepa №4

1-ob'ekt. XVIII gorizont 2848-2844 m, 2842-2839 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda quvur orti va quvur ichi orqali ulchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi chiqishi kuzatildi. Quduqni texnik suv bilan tuldirilib teskari yuvish orqali, quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan texnik suv namunasi olindi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

2-ob'ekt. XVIII gorizont 2813-2806 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrغا 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra qatlamdan gaz oqimi olindi. Gazni chiqish miqdori: $\varnothing 8\text{mm}$ shayba orqali $P_{tr}=19 \text{ atm}$ $P_{ztr}=25 \text{ atm}$ $Q_r=19,248$ ming m^3/sutka , $\varnothing 7\text{mm}$ shayba orqali $P_{tr}=22 \text{ atm}$

$P_{ztr}=31$ atm $Q_r=17,873$ ming m^3 /sutkani tashkil qildi. Quduq usti statik bosimini aniqlash maqsadida yopildi. Bunda $P_{tr.st}=183$ atm $P_{ztr.st}=185$ atm tashkil qildi. Quduqqa 2807-2787 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2789 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

3-ob'ekt. XVII gorizont 2781-2778 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1550 metrni tashkil qildi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01$ g/sm³ bo'lgan texnik suv olindi. Quduqda texnik suv bilan qatlam qabul qiluvchanligi sinab ko'rildi. Qatlam $R=220$ atm bosim ostida texnik suvni qabul qilmadi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

4-ob'ekt. XVIII gorizont 2761-2756 m, 2746-2741 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1632 metrni tashkil qildi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01$ g/sm³ bo'lgan texnik suv olindi. Quduqda texnik suv bilan qatlam qabul qiluvchanligi sinab ko'rildi. Qatlam $R=220$ atm bosim ostida texnik suvni qabul qilmadi. Keyingi ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

5-ob'ekt. XVIII gorizont 2730-2725 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi.

Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,09$ g/sm³ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2745-2715 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2718 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

6-ob'ekt. XVIII gorizont 2712-2709 m, 2704-2701 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,13$ g/sm³ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2715-2691 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2692 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

7-ob'ekt. XVIII gorizont 2686-2678 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi. Quduqdagi suyuqlik sathi ulchanganda 1745 metrni tashkil qildi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01$ g/sm³ bo'lgan texnik suv namunasi olindi. Quduqda 2682 - 2678m oraligi SGP - 73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan teshik PK boglamasi orqali kayta perforatsiya qilindi. Qatlamga 2 m³ 15% tuzli kislota eritmasi bilan ishlov berildi. Qatlam $R=200$ atm bosim ostida kislota eritmasini qabul qilmadi. Qatlam tuzli kislota eritmasi qatlam bilan reaksiyaga kirishishi uchun 2 soat davomida reagiroyaniyaga qo'yildi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda gaz belgilari kuzatilmadi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,01$ g/sm³ bo'lgan texnik suv namunasi olindi. Keyingi

ob'ektni sinash uchun sement ko'prigi o'rnatilmasdan o'tildi.

8-ob'ekt. XVa gorizont 2334-2331 m, 2318-2315, 2301-2298 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda quvur ichi va quvur orti orqali ulchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi chiqishi kuzatildi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,07 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2347-2312 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2314 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

9-ob'ekt. XV-3 gorizont 2311-2308 m, 2287-2284 m, 2280-2277 m, 2258-2254 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda quvur ichi va quvur orti orqali ulchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi chikishi

kuzatildi. Quduq texnik suv bilan tuldirlib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,06 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2282-2245 metr oraliqlariga sement ko'prigi o'rnatildi. Sement ko'prigining shipi 2250 metrni tashkil qildi va keyingi ob'ektga o'tildi.

10-ob'ekt. XV-2 gorizont 2244-2240 m, 2208-2206 metr va XV-1 gorizont 2145-2142 metr oraliqlarida SPG-73 zaryadi bilan 1 pog. metrga 20 tadan RK bog'lanmasi orqali perforatsiya qilindi. Aerizatsiya natijasiga ko'ra quduqda quvur ichi va quvur orti orqali o'lchab bo'lmaydigan miqdordagi kuchsiz gaz oqimi chiqishi kuzatildi. Quduq texnik suv bilan to'ldirilib yuvilganda quduq tubidan solishtirma og'irligi $Y_c=1,08 \text{ g/sm}^3$ bo'lgan qatlam suvi olindi. Quduqqa 2150-2100 metr oraliqlariga konservatsion sement ko'prigi o'rnatildi, sement ko'prigining shipi 2102 metrni tashkil qildi va sinov ishlari nihoyasiga yetkazildi.

References:

1. Murodtepa maydonining geologik loyihasi. Toshkent 2014 y.
2. В.Г.Каналин, М.Г.Ованесов, В.П.Шугрин. Нефтегазопромисловая геология и гедрогеология. Москва. Недра 1985.
3. И.Х.Абрикосов, С.Н. Гутман. Обшая, нефтяная и нефтепромысловая геология. Москва. Недра 1982,
4. М.А.Жданов. Нефтегазопромисловая геология и подсчет запасов нефти и газа. Москва. Недра 1986.
5. Элияшевский И.В. Типовые задачи и расчеты в бурении. Москва. Недра 1982 год.
6. Михеев А.В, Пурушин В.М. Охрана труда. Москва. Недра 1987 год.
7. Mavlonov A. V. Neft gaz koni geologiyasi. Darslik, Toshkent, Fan, 1992
8. Abidov A.A. Neft va gaz geologiyasidan ruscha-o'zbekcha izohli lug'at. Toshkent. 2000 yil.
9. X.I.Xalimatov, I.P.Burlutsskaya, R.T.Zakirov, Геология нефти и газа, Toshkent, TDTU, 2006 g.

10. Y.Ergashev, F.S.Abdullayev, M.H.Qodirov, I.X.Holismatov. Neft va gaz konlari geologiyasi. Darslik, Toshkent, 2008

11.Rabbimov J.Sh., Dononov J.U. Tabiiy gazni dastlabki tayyorlashda jihozlarning ishonchliligiga erishish. Oriental Renaissance: Innovative, Educational, Natural and Social Sciences Scientific Journal.Volume 2 Issue 3 ISSN 2181-1784 Impact factor:5.947 Uzbekiston 2022/03 <https://www.oriens.uz/uz/journal/article/tabiiy-gazni-dastlabki-tayyorlashda-jihozlarning--ishonchliligiga-erishish/>

12.Turdiyev Sh.Sh., Rabbimov J.Sh. Qatlamdan kelayotgan oqimni jadallashtirish maqsadida qatlarga kislotali ishlov berish (Murodtepa maydoni misolida). EURASIAN JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH Uzbekiston 2022/03/12

<https://zenodo.org/record/6480734#.YoyFptxBxdg>

13.Komilov B.A., Rabbimov J.Sh. Qizota (Yoshlik-II) maydonining tektonik tuzilishini o'rganish. EURASIAN JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH Uzbekiston 2022/04/15

<https://zenodo.org/record/6480734#.YoyFptxBxdg>